

การสร้างแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัดตุสี่ของเด็กปฐมวัย THE CONSTRUCTION OF ASSESSMENT THE SANGAHAWATTHU 4 TRAITS OF PRESCHOOL CHILDREN

ธิดารัตน์ จันทะหิณ¹, รองศาสตราจารย์ ดร. สิริมา ปิณโยนันทพงษ์²

Thidarat Jantahin¹, Assoc.Prof. Dr. Sirima Pinyoanuntapong²

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัดตุสี่ของเด็กปฐมวัย และมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงหาเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้ดัชนี CITC (Corrected Item-Total Correlation) ใช้การวิเคราะห์หี้นัยนงค์ประกอบ แสดงหลักฐานความเชื่อมั่นของแบบประเมินด้วยสูตรแอลฟาของครอนบักและแสดงความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5-6 ปี ที่ศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 111 คน แบบประเมินที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 72 ข้อรายการ แบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ โดยมุ่งเน้นประเมินคุณลักษณะสังคหวัดตุสี่ของเด็กปฐมวัย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) องค์ประกอบด้านการให้สิ่งที่ดี (ทาน) (2) องค์ประกอบด้านการพุดดี (ปิยวาจา) (3) องค์ประกอบด้านการประพฤติดี (อัตถจริยา) (4) องค์ประกอบด้านการวางตนพอดี (สมานัตตตา) ผลการวิจัยพบว่า 1) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ อยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00 2) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้ดัชนี CITC มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 จำนวนทั้งสิ้น 72 ข้อรายการ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง .65 ถึง .85 3) การวิเคราะห์หี้นัยนงค์ประกอบ พบว่า แบบประเมินที่สร้างขึ้นโมเดลมีความเหมาะสมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้ค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 49.36 ($P = .49$ ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05) ค่าดัชนีวัดความเหมาะสมดี (GFI) มีค่า 1.00 และ RMSER เท่ากับ .00 และ 4) ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินด้วยสูตรแอลฟาของ ครอนบัก โดยรวมของรายด้านองค์ประกอบ พบว่า ผู้ประเมินคนที่ 1 เท่ากับ .979, .978 .979 และ .979 ผู้ประเมินคนที่ 2 เท่ากับ .974, .974, .975 และ .949 และผู้ประเมินคนที่ 3 เท่ากับ .975, .946, .975 และ .974 ตามลำดับ 5) มีค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน (Agreement Indexes for Performance Assessment) RAI = .71

คำสำคัญ : แบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัดตุสี่ , เด็กปฐมวัย

¹ นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ แขนงวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ABSTRACT

The purpose of this research was to construct an assessment form for Sangahawatthu 4 Traits of preschool children. The specific objective of the study was to show the evidence of content validity by using the index of congruence (IOC), the evidence of construct validity by using corrected item-total correlation (CITC) and confirmatory factor analysis, the evidence of reliability of the assessment form by using Cronbach's alpha, and the reliability of assessors. The sample used in the study was 111 second year kindergarten students, with 5-6 years of age, in first semester of 2014 academic year at schools under the Department of Education, Bangkok Metropolitan Administration selected by using purposive sampling. The assessment form constructed comprised 72 5-rating scale items which aimed to assess the Sangahawatthu 4 Traits of preschool children in 4 areas: (1) Good Offers, (2) Good Words, (3) Good Behaviors, and (4) Good Manners. The research results were as follows. 1) The IOC from the consideration of experts was between .60-1.00. 2) The construct validity of 72 items by using CITC with the discrimination from .20 was between .65 and .85. 3) Regarding the confirmatory factor analysis with the assessment form, it was found that the model fit the empirical data, the chi-square was 49.39 ($P=.49$ with no statistical significance at the level of .05), the goodness-of-fit index (GFI) was 1.00, and RMSEF was .00. 4) For the reliability of the assessment form by using Cronbach's alpha both in general and in individual areas, it was found that the reliabilities of first assessor were .979, .978, .979 and .979, the reliabilities of second assessor were .974, .974, .975 and .949, and the reliabilities of third assessor were .975, .946, .975 and .974 respectively. 5) The reliability of assessors (agreement indexes for performance Assessment) was .71 (RAI = .71).

Key Words: Assessment form for Sangahawatthu 4 Traits, Preschool children

บทนำ

คำสอนของศาสนาทุกศาสนา คือ ชุมทรัพย์ทางปรัชญาที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเจตนาของหลักคำสอนทางศาสนา มุ่งให้ทุกคนเป็นคนดี สอนให้มนุษย์เว้นจากความชั่วทั้งปวง ต้องการปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีถูกต้อง ยกย่องจิตใจให้เข้าถึงปัญญารู้ทันความเป็นไปของโลกของสังคม (พระพรหม คุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต 2557:413) พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่คนไทยนับถือความคิดความเชื่อทางพระพุทธศาสนาได้หยั่งรากฝังลึกอยู่ในจิตใจของคนไทยและวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย ทั้งด้านการอบรม เลี้ยงดู วิถีปฏิบัติตน รวมทั้งพื้นฐานคุณธรรมจริยธรรมในจิตใจ หลักของพระพุทธศาสนานั้นยอมรับใน

ศักยภาพของมนุษย์ว่าทุกคนสามารถจะพัฒนาได้ หลักการพัฒนาคนตามแนวพุทธศาสตร์ (นิธิ นิมิตรบุญ. 2557:160, วศิน อินทสระ.2555:22-26)ในทางพระพุทธศาสนามีธรรมะมากมายหลายหมวด แต่หลักธรรมที่มุ่งสอนให้คนประพฤติปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มุ่งเน้นการปฏิบัติตนเมื่อทำงานกันอยู่ร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นหลักพุทธวิธีการทำให้คนรัก หลักการสร้างมิตรดี หลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ นโยบายการบริหารชีวิตในทางพระพุทธศาสนาควรยึดเป็นแนวทางพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชที่ทรงพระราชทานมีใจความว่า “พื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการปฏิบัติบริหารงานใหญ่ๆ จะเกิดมีขึ้นมั่ง

คงได้ก็ด้วยบุคคลในหมู่ในคณะมีคุณธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวผูกพันจิตใจของกันและกันได้ คุณธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจนั้น ประการที่หนึ่ง ได้แก่ การให้ คือให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือกัน ให้อภัยไม่ถือโทษกัน ให้คำแนะนำตักเตือนที่ดีต่อกัน ประการที่สอง ได้แก่ การมีวาจาดี คือพูดแต่คำสัจคำจริงต่อกัน พูดให้กำลังใจกัน พูดแนะนำประโยชน์กันและพูดให้รักใคร่ปรองดองกัน ประการที่สาม ได้แก่ การทำประโยชน์ให้แก่กัน คือประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลทั้งแก่กันและกันและแก่หมู่คณะโดยส่วนรวม ประการที่สี่ ได้แก่ การวางตนได้สม่าเสมออย่างเหมาะสม คือไม่ทำตัวให้ดีเด่นกว่าผู้อื่น คุณธรรมทั้งสี่ประการนี้ทุกคนควรศึกษาพิจารณาและนำไปประพฤติปฏิบัติต่อกันให้เกิดประโยชน์ ก็จะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นในชาติของเราให้มั่นคงได้เป็นอย่างดี” (พิศิษฐ์ ใจทยกิจ 2552 : 188-189) จากข้อความข้างต้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงความสำคัญของหลักธรรมสังฆคหวัตถุสี่ที่ทุกคนพึงควรนำมาศึกษาและนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ในสังคมไทยซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสสอนว่าควรยึดหลักการครองใจคนในการอยู่ร่วมกันในสังคมเพื่อเกิดความสุข พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2557: 413) ได้กล่าวว่า เป็นองค์ธรรมในประเภทธรรมเพื่อความดีงามของสังคม เป็นธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ให้สามัคคีหรือหลักการสงเคราะห์กัน

จากสภาพปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน มีความเจริญทางวัตถุก้าวหน้าพัฒนาไปอย่างรวดเร็วมาก ในขณะที่ความเจริญทางจิตใจกลับเสื่อมถอย จึงเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่คนจะมีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น สิ่งที่ขาดหายไปในสังคม คือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปัน ความจริงใจต่อกัน ความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม มีแต่ความแคลงใจซึ่งกันและกันเพราะมุ่งประโยชน์ตนเพียงอย่างเดียว หากปล่อยไว้เช่นนี้ สังคมจะอยู่รอดและสงบสุขอย่างยั่งยืนได้ยาก (ผเดิม ยี่สมบุญ. 2549: 1)

โดยเฉพาะที่ปรากฏอยู่ในสื่อแขนงต่างๆ ล้วนบ่งชี้ถึงความเสื่อมโทรมทางคุณธรรมและจริยธรรมของเยาวชน (อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. 2553: 1-2) เยาวชนส่วนใหญ่ยังขาดคุณธรรมจริยธรรมที่นับวันรุนแรงมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ การออกกฎหมายที่เฉียบขาดรุนแรง ลงโทษผู้กระทำผิด ย่อมเป็นเพียงปลายเหตุและไม่ได้ช่วยพัฒนาประเทศชาติเกิดสันติสุขที่ยั่งยืนแต่ประการใด (พระศรีปริยัติโมลี. 2543 : 38-47) ขณะเดียวกันก็ต้องเผชิญปัญหาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอื่นๆ นำไปสู่การเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกันและมุ่งหมายผลประโยชน์เพื่อตนเองมากกว่าที่จะคำนึงถึงผลประโยชน์ต่อส่วนรวม การขาดสมดุลทั้งทางจิตใจและทางวัตถุก่อให้เกิดปัญหาสังคมที่ขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบจนนำมาสู่ปัญหาต่างๆ ตลอดจนปัญหาคุณธรรม จริยธรรม ทำให้เกิดปัญหาสำคัญประการหนึ่งก็คือ ความเสื่อมโทรมทางจิตใจของคนในชาติ อันสืบเนื่องมาจากคนส่วนหนึ่งได้เห็นทางศาสนา มิได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประพฤติปฏิบัติ เพื่อพัฒนาจิตใจให้เจริญและสูงขึ้น ทางรอดหนึ่งที่จะสามารถช่วยป้องกันปัญหาดังกล่าวได้ ดังที่สิริมา (Sirima Pinyoanuntapong. 2013: 321-372) กล่าวว่า เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้าเด็กคือผู้ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม และได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้เติบโตเป็นคนดีมีคุณภาพ สามารถที่จะพัฒนาระดับคุณธรรมจริยธรรม รู้คิด และเลียนแบบสิ่งที่ดีควรประพฤติปฏิบัติในทางที่ดี เพื่อนำไปสู่พัฒนาพื้นฐานของคุณลักษณะอุปนิสัยที่ดีงาม และช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนที่มีคุณค่าของสังคมและอดิศร จันทรสุข. (2549: 7-8) ได้กล่าวว่า เด็กคือไม้อ่อน ถ้าจะให้ไม้งาม ต้องตัดแต่ยังอ่อน กล่อมเกล้าตั้งแต่ยังเด็ก ดังที่ลอเรนส์ โคเบอร์ก กล่าวว่า เด็กปฐมวัยซึ่งมีอายุในช่วง 2-7 ปี เด็กในวัยนี้เริ่มมีระดับคุณธรรมจริยธรรม โดยอาศัยการฝึกฝนการกระทำที่สม่าเสมอค่อยเป็นค่อยไปและนำไปสู่การปฏิบัติจนเป็นนิสัยได้ติด

ตัวไปจนเป็นผู้ใหญ่พ่อแม่ควรควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีที่ถูกต้องและเหมาะสมและรวมถึงทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูราที่มีความเชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็นการเรียนรู้จากการสังเกตหรือการเลียนแบบ (Bandura. 1967) เนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวอยู่เสมอ (สุรางค์ ใ้วตระกูล. 2556: 235-236)

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญและช่วยแก้ปัญหาทางสังคมได้คือ หลักธรรมสังคหวัตถุสี่ และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยไม่พบบางงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้ ทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย ดังที่งานวิจัยของ (พระมหาเสน่ห์ ไชยสุภา. 2552: 64-65, ลูกน้ำ แมลงภู. 2551:103-107) พบว่าการทำงานร่วมกันในสังคมอย่างสันติโดยยึดตามหลักธรรมสังคหวัตถุสี่สามารถส่งเสริมการทำงานกลุ่มร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สร้างเครื่องมือแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการประเมินเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับวัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย และมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้ดัชนี CITC และใช้การยืนยันองค์ประกอบวิเคราะห์และแสดงหลักฐานความเชื่อมั่นของแบบประเมินด้วยสูตรแอลฟา

ของครอนบัก และดัชนีความสอดคล้องผู้ประเมินด้วยสูตร RAI

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5-6 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งแบ่งกลุ่มกรุงเทพมหานคร 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ กลุ่มกรุงเทพเหนือ กลุ่มกรุงเทพตะวันออก กลุ่มกรุงเทพกรุงเทพมหานครเหนือ กลุ่มกรุงเทพเหนือใต้ แต่ละกลุ่มประกอบด้วย สำนักงานเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 50 เขต จำนวนนักเรียนทั้งหมด 26,082 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5-6 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 111 คน

ขั้นตอนการพัฒนาแบบประเมิน

ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาแบบประเมินออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคหวัตถุสี่ เพื่อให้ทราบถึงความคิด ความหมายและองค์ประกอบต่างๆ ของคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เพื่อให้ทราบถึงคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการพูดคุยสนทนาตามธรรมชาติ (Naturalistic Inquiry) ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา ด้านจิตวิทยาการศึกษา ด้านสังคมวิทยาทางการศึกษา ด้านการศึกษาปฐมวัย เกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย จัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ครู

ปฐมวัยที่มีประสบการณ์สอนเด็กปฐมวัย 5 ปี ขึ้นไปในสังกัดโรงเรียนสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 12 ท่าน เพื่อให้ได้ข้อมูลพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับคุณลักษณะสังคหวัตถุ์ของเด็กปฐมวัย ศึกษาสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัยในสภาพจริง 2 สัปดาห์ เพื่อสร้างข้อรายการที่เกี่ยวกับคุณลักษณะสังคหวัตถุ์ของเด็กปฐมวัยตามนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุ์ของเด็กปฐมวัย ตามองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ (1) ด้านการให้สิ่งที่ดี (ทาน) (2) ด้านการพูดดี (ปิยวาจา) (3) ด้านการประพฤติดี (อรรถจริยา) (4) ด้านการวางตนพอดี (สมานัตตตา) โดยสร้างข้อรายการประเมินจำนวน 72 รายการ ออกแบบเป็นกฎเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) ซึ่งเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ แต่ละระดับมีคะแนนแตกต่างกันตั้งแต่ 1-5 ตามลำดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ คะแนน 1 หมายถึง เมื่อเด็กปฐมวัยไม่แสดงออกเลย คะแนน 2 หมายถึง เมื่อเด็กปฐมวัยแสดงออกได้โดยให้ผู้อื่นบอกเป็นส่วนใหญ่ คะแนน 3 หมายถึง เมื่อเด็กปฐมวัยแสดงออกได้ด้วยตนเองเป็นบางครั้งและบางครั้งต้องให้ผู้อื่นบอก คะแนน 4 หมายถึง เมื่อเด็กปฐมวัยแสดงออกได้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ คะแนน 5 หมายถึง เมื่อเด็กปฐมวัยแสดงออกได้ด้วยตนเองทุกครั้ง นำมาสร้างคู่มือและแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุ์ของเด็กปฐมวัยในครั้งนี้

ขั้นที่ 2 การพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุ์ของเด็กปฐมวัย

1. นำแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุ์ของเด็กปฐมวัยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้ภาษา และความสอดคล้องของข้อความบ่งชี้ในแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุ์ของเด็กปฐมวัยกับนิยามเชิงปฏิบัติการในแต่ละด้านเป็นข้อรายการ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity Evidence) จากผู้เชี่ยวชาญ และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความบ่งชี้ในแบบประเมินกับนิยามเชิงปฏิบัติการ คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความ

สอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruency : IOC) ซึ่งมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2557: 90) และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. นำแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุ์ของเด็กปฐมวัยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 72 รายการ ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ จำนวน 111 คน

3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้สัมประสิทธิ์ CITC และการใช้การยืนยันองค์ประกอบวิเคราะห์แสดงหลักฐานความเชื่อมั่นของแบบประเมินด้วยสูตรแอลฟาของครอนบัค และดัชนีความสอดคล้องผู้ประเมินด้วยสูตร RAI

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยติดต่อประสานงานกับทางสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ เพื่อกำหนดวันเวลาในการนำแบบประเมินไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Evidence) โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุ์ของเด็กปฐมวัย โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruency: IOC) ของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนข้อรายการแต่ละ

ข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้านของแบบประเมิน (Corrected Item-total Correlation: CITC)

3. วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) จากผลการตรวจให้คะแนนแบบประเมินโดยใช้วิธีการการยืนยันองค์ประกอบ (Confirm Factor Analysis)

4. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินแต่ละส่วนโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha)

5. วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน (Agreement Indexes for Performance Assessment: RAI)

สรุปผลการวิจัย

1. ได้แบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัดฤกษ์ของเด็กปฐมวัยที่มี 4 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบ มี 3 ตัวชี้วัด รวมทั้งหมด 12 ตัวชี้วัด แต่ละตัวชี้วัดประกอบด้วยข้อความบ่งชี้ 6 รายการ รวมจำนวนข้อความบ่งชี้ จำนวน 72 รายการ แบบมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ คือ ได้แก่ (1) องค์ประกอบด้านการให้สิ่งที่ดี (ทาน) จำนวน 18 รายการ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ด้านให้สิ่งของที่ควรแบ่งปันกัน ให้ความรักโอบอ้อมอารีต่อกัน และให้ความรู้คอยแนะนำตักเตือนกัน (2) ด้านการพูดดี (ปิยวาจา) จำนวน 18 รายการ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ด้านพูดจาเหมาะสมตามกาลเทศะ พูดด้วยถ้อยคำสุภาพอ่อนหวาน และพูดในสิ่งดีที่เป็นประโยชน์ (3) ด้านการประพฤติดี (อัตถจริยา) จำนวน 18 รายการ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ด้านทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อเพื่อน ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อครู และทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และ (4) ด้านการวางตนพอดี (สมานัตตตา) จำนวน 18 รายการ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ด้านร่วมกิจกรรมโดยไม่เอาเปรียบกัน ร่วมกิจกรรมโดยไม่ถือตัว และร่วมกิจกรรมโดยไม่ทอดทิ้งกัน

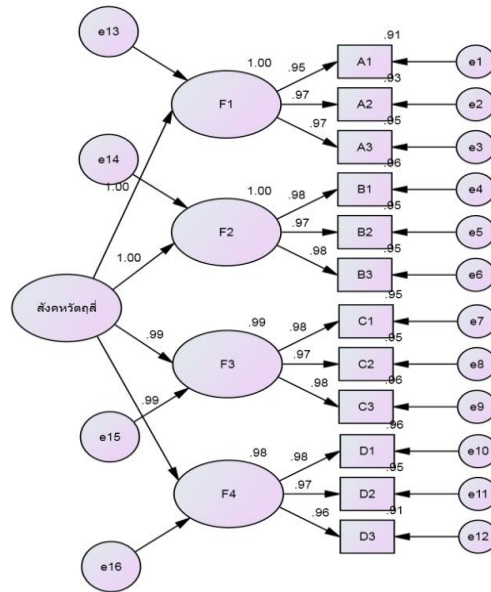
2. วิเคราะห์แสดงหลักฐานของแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัดฤกษ์ของเด็กปฐมวัย

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งได้ค่า IOC ตั้งแต่ .60 - 1.00 และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์

ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมทุกข้อรายการ (CITC) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 จำนวนทั้งสิ้น 72 รายการ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .65 ถึง .85

2.3 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) พบว่า โมเดลของแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัดฤกษ์ของเด็กปฐมวัยเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จำแนกตามองค์ประกอบของคุณลักษณะสังคหวัดฤกษ์ของเด็กปฐมวัย ได้ค่า ไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 49.36 ($P = .49$ ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ) และเมื่อพิจารณาค่าสถิติ GFI พบว่ามีค่า .93 และค่า RMSEA เท่ากับ .00 ซึ่งแสดงว่าโมเดลของการประเมินกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความเหมาะสมดี ผลการทดสอบดังกล่าวเป็นการแสดงหลักฐานว่าแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัดฤกษ์ของเด็กปฐมวัยมีความเที่ยงตรงในการประเมิน ปรากฏผลดังแสดงในภาพประกอบ

Chi-square = 49.36 , df = 50 , P = .49 , GFI = .93 , AGFI = .89 , RMSEA = .00 , CFI = 1.00

ภาพประกอบ 1 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์องค์ประกอบโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second Order)

การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการวัดและหาค่าความเชื่อมั่น (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของคะแนนแต่ละส่วนย่อยรวมทั้งดัชนีแสดงความเหมาะสมพอดีของแต่ละองค์ประกอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปราบกฎผลดังตาราง

ตาราง 1 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ยืนยันองค์ประกอบจำแนกตามองค์ประกอบ

โครงสร้างแบบประเมิน	พฤติกรรมบ่งชี้	λ	R^2
องค์ประกอบที่ 1			
ด้านการให้สิ่งที่ดี (ทาน)	1.1) ให้สิ่งของที่ควรแบ่งปันกัน	.95	.91
	1.2) ให้ความรักโอบอ้อมอารีต่อกัน	.97	.93
	1.3) ให้ความรู้คอยแนะนำตักเตือนกัน	.97	.95
องค์ประกอบที่ 2			
ด้านการพูดดี (บิยวาจา)	2.1) พูดจาเหมาะสมตามกาลเทศะ	.98	.96
	2.2) พูดด้วยถ้อยคำสุภาพอ่อนหวาน	.97	.95
	2.3) พูดในสิ่งดีที่เป็นประโยชน์	.98	.95
องค์ประกอบที่ 3			
ด้านการประพฤติดี (อัตถจริยา)	3.1) ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อเพื่อน	.98	.95
	3.2) ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อครู	.97	.95
	3.3) ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม	.98	.96

องค์ประกอบที่ 4

ด้านการวางตนพอดี (สมานัตตา)	4.1) ร่วมกิจกรรมโดยไม่เอาเปรียบกัน	.98	.96
	4.2) ร่วมกิจกรรมโดยไม่ถือตัว	.97	.95
	4.3) ร่วมกิจกรรมโดยไม่ทอดทิ้งกัน	.96	.91

Chi-square = 49.36 , df = 50 , P = .49

GFI = .93 , AGFI = .89 , RMSEA = .00 , CFI = 1.00

2.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) ของคะแนนแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย ด้านการให้สิ่งที่ดี (ทาน) ด้านการพุดดี (ปิยวาจา) ด้านการประพุดดีดี (อึดถจวิทยา) และด้านการวางตนพอดี (สมานัตตตา) ของผู้ประเมินคนที่ 1 เท่ากับ .97, .97, .97 และ .97 ของผู้ประเมินคนที่ 2 เท่ากับ .97, .97, .97 และ .94 และของผู้ประเมินคนที่ 3 เท่ากับ .97, .94, .97 และ .97 ซึ่งมีค่าสูงกว่า .70 ทุกค่า แสดงว่าแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นตามเกณฑ์สามารถนำไปใช้ได้

ตาราง 2 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของคะแนนประเมิน ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก

ผู้ประเมิน	องค์ประกอบที่ 1	องค์ประกอบที่ 2	องค์ประกอบที่ 3	องค์ประกอบที่ 4
	ด้านการให้สิ่งที่ดี (ทาน)	ด้านการพุดดี (ปิยวาจา)	ด้านการประพุดดีดี (อึดถจวิทยา)	ด้านการวางตนพอดี (สมานัตตตา)
ผู้ประเมินคนที่ 1	.979	.978	.979	.979
ผู้ประเมินคนที่ 2	.974	.974	.975	.949
ผู้ประเมินคนที่ 3	.975	.946	.975	.974

2.5 ค่าดัชนีความเชื่อถือได้ของผู้ประเมิน (RAI: Agreement Indexes for Performance Assessment) โดยใช้วิธีการของ Burry-Stock, Judith A. and other มีค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน RAI=.71 แสดงให้เห็นว่าแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์มีค่าความเชื่อถือของผู้ประเมินใช้ได้ สามารถนำไปประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยได้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นที่สำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ได้แบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย เป็นข้อรายการแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับจัดสร้างและพัฒนาตามองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้มี 4 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบมี 3 ตัวชี้วัดรวมทั้งหมด 12 ตัวชี้วัด แต่ละตัวชี้วัด

ประกอบด้วยข้อความบ่งชี้ 6 รายการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 72 ข้อรายการ ได้แก่ (1) ด้านการให้สิ่งที่ดี (ทาน) จำนวน 18 รายการ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ด้านให้สิ่งของที่ควรแบ่งปันกัน ให้ความรักโอบอ้อมอารีต่อกัน ให้ความรู้คอยแนะนำตักเตือนกัน (2) ด้านการพุดดี (ปิยวาจา) จำนวน 18 รายการ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ด้านพุดจาเหมาะสมตามกาลเทศะ พุดด้วยถ้อยคำสุภาพอ่อนหวาน พุดในสิ่งดีที่เป็นประโยชน์ (3) ด้านการประพุดดีดี (อึดถจวิทยา)

จำนวน 18 รายการ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ด้านทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อเพื่อน ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อครู ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และ(4) ด้านการวางตนพอดี (สมานัตตตา) จำนวน 18 รายการ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ด้านร่วมกิจกรรมโดยไม่เอาเปรียบกัน ร่วมกิจกรรมโดยไม่ถือตัว ร่วมกิจกรรมโดยไม่ทอดทิ้งกัน เนื่องจากการประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกเมื่อเด็กทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน ซึ่งเด็กจะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและแสดงออกถึงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ทำประโยชน์ต่อผู้อื่น เป็นคุณลักษณะของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้และประสบการณ์ เครื่องมือประเมินที่เหมาะสมในการประเมินสำหรับเด็กในระดับปฐมวัยควรมีแบบมาตรฐานประเมินค่าเพราะพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมีความแตกต่างกันตามสถานการณ์จึงควรมีมาตรฐานประเมินค่าเพื่อให้เห็นถึงความละเอียดของพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกแต่ละสถานการณ์ตามสภาพจริง แบบประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นแบบมาตรฐานประเมินค่า จากการศึกษาเอกสารแล้วพบว่า การประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกถึงคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย เครื่องมือที่เหมาะสมสามารถประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย โดยมีคุณครูเป็นผู้สังเกตและประเมินพฤติกรรมตามคุณลักษณะในแต่ละส่วนว่าเด็กแสดงออกตามคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ในระดับใด และการประเมินคุณลักษณะของเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องมือประเมิน สอดคล้องกับสิริมา ภิญโญอนันตพงษ์.(2550:6) เพื่อสังเกตพฤติกรรมเด็ก โดยครูผู้สอน สะดวกและเหมาะสม แบบประเมินสามารถมีผู้ประเมินได้หลายคน ถ้ามีผู้ประเมินหลายคนก็ทำให้การประเมินนั้นมีคุณภาพและได้ข้อมูลที่ละเอียดชัดเจนเชื่อถือได้ตามสูตรการหาค่าความเชื่อถือได้ของผู้ประเมิน จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเลือกพัฒนาเครื่องมือประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานประเมินค่าที่มีหลายระดับเพิ่ม

ความละเอียดชัดเจนในการประเมินพฤติกรรมเด็ก สะดวกในการนำไปใช้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการดำเนินการพัฒนาเครื่องมือตามกระบวนการเริ่มตั้งแต่การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) จากผู้เชี่ยวชาญ ผู้จัดการ สันทนาการกลุ่ม (Focus Group) ศึกษาสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัยในสภาพจริง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด กำหนดองค์ประกอบ กำหนดตัวบ่งชี้ นิยามตัวบ่งชี้ เขียนพฤติกรรมบ่งชี้ กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือ กำหนดระดับคุณภาพและกฎเกณฑ์การให้คะแนน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา กำหนดระดับคะแนนของการใช้เครื่องมือ นำเครื่องมือไปประเมินตรวจสอบคุณภาพและจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือของสิริมา (Sirima Pinyoanuntapong .2013: 45-67). A Model for Promoting the Development of Basic Dharma Traits in Preschool Children โดยมีกระบวนการของการกำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบประเมินพฤติกรรม การศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและโครงสร้างของแบบประเมิน เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการของคุณลักษณะและสร้างแบบประเมินเพื่อนำไปหาคุณภาพต่อไป

2. การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้ดัชนี CITC และใช้การยืนยันองค์ประกอบวิเคราะห์และแสดงหลักฐานความเชื่อมั่นของแบบประเมินด้วยสูตรแอลฟาของครอนบักปรากฏผลดังนี้

2.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบประเมิน โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งได้ค่า IOC ตั้งแต่ .60 - 1.00 และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสอดคล้องกับบุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2547: 179) และฉวีวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543: 249) ที่กล่าวว่าดัชนีความสอดคล้องจะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .50 แสดงว่าแบบประเมิน

คุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นสามารถประเมินได้ตรงตามนิยามเชิงปฏิบัติการที่กำหนดไว้

2.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมทุกข้อรายการ (CITC) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปจำนวนทั้งสิ้น 72 รายการ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .65 ถึง .85 ซึ่งสอดคล้องกับลัดวัน สายยศและอังคณา สายยศ (2543: 185) ที่ว่าโดยทั่วไปแล้วข้อประเมินที่มีค่าอำนาจจำแนกใช้ได้จะมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 และถ้าข้อคำถามนั้นมีค่าอำนาจจำแนกเข้าใกล้ +1 ก็แสดงว่าข้อรายการนั้นสามารถจำแนกคุณลักษณะได้ รวมทั้ง อีเบล (Ebel, Robert. 1951: 204) ที่กล่าวว่าข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกใช้ได้จะมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .20 และถ้าข้อประเมินนั้นมีค่าอำนาจจำแนกเข้าใกล้ +1 ก็แสดงว่าข้อประเมินนั้นสามารถจำแนกได้ถูกต้อง

2.3 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) พบว่า โมเดลของแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จำแนกตามองค์ประกอบของคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย ได้ค่า ไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 49.36 (P= .49 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ) เมื่อพิจารณาค่าสถิติ GFI พบว่ามีค่า .93 และค่า RMSEA เท่ากับ .00 ซึ่งแสดงว่าโมเดลของการประเมินกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความเหมาะสมดี ผลการทดสอบดังกล่าวเป็นการแสดงหลักฐานว่าแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยมีความเที่ยงตรงในการประเมินเมื่อพิจารณาลงไปสู่การตรวจให้คะแนนโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความเหมาะสมดีกันทุกองค์ประกอบ โดยในแต่ละองค์ประกอบจะมีส่วนย่อยที่มีความเกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในแต่ละส่วนย่อยที่มีการแบ่งกลุ่มข้อรายการนั้น ผู้วิจัยพิจารณาการแบ่งกลุ่มย่อยตามลักษณะของข้อรายการประเมินโดยยึดนิยามเชิง

ปฏิบัติการของแต่ละองค์ประกอบตามเกณฑ์ เนื่องจากในแต่ละข้อรายการประเมินประกอบด้วยข้อรายการประเมินครบตามจุดประสงค์ ผลการวิเคราะห์จึงให้ผลสอดคล้องกันและเป็นพยานหลักฐานสนับสนุนความเที่ยงตรงของแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2545: 177-196) ที่กล่าวถึงการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงว่าเครื่องมือประเมินนั้นสามารถประเมินขอบเขตความหมายหรือคุณลักษณะประจำตามโครงสร้างทางทฤษฎีที่สมมุติขึ้นนั้นได้เพียงใดคำว่า โครงสร้าง (Construct) ในที่นี้หมายถึงตัวประกอบ (Factor) จึงเรียกความเที่ยงตรงตามโครงสร้างนี้อีกอย่างหนึ่งว่า "หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามองค์ประกอบ" ซึ่งสอดคล้องกับอัลเลนและเยน (Allen; & Yen. 1979: 111) ได้อธิบายแนวคิดของการวิเคราะห์องค์ประกอบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบแต่ละตัวจะแสดงถึงความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ถ้าค่าน้ำหนักในองค์ประกอบใดของแบบประเมินมีค่าใกล้เคียงกันมากแสดงว่าแบบประเมินชุดนั้นวัดสิ่งเดียวกัน นั่นคือแบบประเมินมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูง และเมื่อพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าน้ำหนักแตกต่างจากข้ออื่นๆ พบว่าข้อรายการประเมินเหล่านั้นไม่ชัดเจน ดังนั้นการเสริมสร้างคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยซึ่งประกอบด้วย ด้านการให้สิ่งที่ดี (ทาน) ด้านการพูดดี (ปิยวาจา) ด้านการประพฤติดี (อัตถจริยา) ด้านการวางตนพอดี (สมานัตตตา) จึงเป็นแนวทางที่ดีที่สามารถนำไปใช้ในการอยู่ร่วมกันของเด็กปฐมวัยเนื่องจากหลักธรรมทางศาสนาเป็นหลักในการปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจ มีความประพฤติดีงาม คำนึงถึงความเสียสละและการทำประโยชน์ต่อบุคคลอื่นและสังคม จากการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยพบว่ามีเหมาะสมพอดีของโมเดลข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นไปตามเกณฑ์ความเหมาะสมพอดี ดังนั้นจึงเป็นพยานหลักฐานสนับสนุนความเที่ยงตรงของแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินด้วยสูตรแอลฟาของครอนบาค พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยด้านการให้สิ่งที่ดี (ทาน) ด้านการพูดดี (ปิยวาจา) ด้านการประพฤติดี (อัตถจริยา) และด้านการวางตนพอดี (สมานัตตตา) ของผู้ประเมินคนที่ 1 เท่ากับ .97, .97, .97 และ .97 ของผู้ประเมินคนที่ 2 เท่ากับ .97, .97, .97 และ .94 และของผู้ประเมินคนที่ 3 เท่ากับ .97, .94, .97 และ .97 ซึ่งมีค่าสูงกว่า .70 ทุกค่า แสดงว่าแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นตามเกณฑ์สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งบุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2545 : 177) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การพิจารณาระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ ควรมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพด้านความเชื่อมั่นแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และสอดคล้องกับนันทอลลี (Nunnally. 1967: 226) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่ใช้ในการทำวิจัยควรมีความเชื่อมั่น .80 ส่วนเกเบิล (Gable. 1986: 147) กล่าวว่า เครื่องมือวัดด้านจิตพิสัยควรมีความเชื่อมั่นอย่างต่ำ .70 แสดงว่าแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความมั่นเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ซึ่งจัดว่ามีค่าความเชื่อมั่นเพียงพอสำหรับใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้ เช่นเดียวกับกับ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543: 315) ที่ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ได้แก่ ลักษณะข้อรายการของแบบประเมินจะมีค่าความเชื่อมั่นสูงหากข้อรายการประเมินมีความชัดเจนและขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนเหมาะสมพอดี ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นสูงตามเกณฑ์

2.5 ค่าดัชนีความเชื่อถือได้ของผู้ประเมิน (RAI: Agreement Indexes for Performance Assessment) โดยใช้วิธีการของ Burry-Stock, Judith A. and other. (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2557: 103) พบว่า มีค่า

ความเชื่อมั่นด้วยการใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน 3 คน มีค่า RAI=.71 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1.00 แสดงให้เห็นว่าแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์มีค่าความเชื่อถือของผู้ประเมินใช้ได้ สามารถนำไปประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยได้ สอดคล้องกับ (Gronlund. 1976: 117) กล่าวว่า ถ้าความสามารถของผู้ประเมินแตกต่างกันมาก การกระจายของคะแนนจะมากทำให้ความเชื่อมั่นสูง ถ้าความสามารถของผู้ประเมินใกล้เคียงกันมาก การกระจายของคะแนนจะมีค่าน้อยส่งผลต่อค่าความเชื่อมั่นต่ำ และคั่นนิ่งแฮม (ชาญวิทย์ จรัสสุทธิอิศร. 2545: 100 อ้างอิงจาก Cunningham. 1986: 112-118) ที่พบว่า ความสามารถของผู้ประเมินที่หลากหลายจะส่งผลให้ค่าความเชื่อมั่นสูงขึ้นเมื่อความแปรปรวนของคะแนนเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่าคะแนนจากการประเมินให้คะแนนของนักเรียนแต่ละคนจะมีค่าใกล้เคียงกัน ทำให้การกระจายของคะแนนมีค่าน้อยส่งผลต่อค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพจึงควรนำแบบประเมินไปใช้ประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและวางแผนจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่และคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยในด้านอื่นๆ ต่อไป
2. ในการนำแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย ก่อนนำไปให้ครูปฐมวัยใช้ในการประเมินควรมีการประชุมให้ความรู้ข้อมูลเกณฑ์การประเมินในการให้คะแนนในทุกข้อรายการให้เข้าใจตรงกันอย่างชัดเจนเพื่อการประเมินที่ถูกต้องและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรสร้างเครื่องมือในการประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กแบบสัมภาษณ์ แบบการสนทนากับเด็ก แบบประเมินเชิงสถานการณ์ แบบวิธีการตรวจสอบรายการ แบบจดบันทึกพฤติกรรม และมาตราประเมินค่า ซึ่งจะสามารถประเมินคุณลักษณะพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยได้ต่อไปอย่างถูกต้องเหมาะสมและมีคุณภาพ

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะที่ดีตามหลักธรรมหรือคุณธรรมจริยธรรมด้านอื่นๆ ต่อไป และศึกษาความแตกต่างของคุณลักษณะของเด็กที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน

บรรณานุกรม

นิธิ นิมิตรบุญ. (2557). **คิดแบบออนไลน์ บรรยายแบบพุทธ**. กรุงเทพฯ: แอดบุ๊ก.

ชาญวิทย์ จรัสสุทธิอิศร. (2545). **การพัฒนากฎเกณฑ์การให้คะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้น**

บูรณาการ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

ผเดิม ยี่สมบุญ. (2549). **ผลการสอนวิดิทัศน์การ์ตูนจริยธรรม ที่มีต่อจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา :กรณีศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดบุคคโล กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. (2545). **ประมวลสาระวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินผลการศึกษา**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

_____ (2547). **การวัดประเมินผลการเรียนรู้ (การวัดประเมินแนวใหม่)**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

_____ (2557). **เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการระเบียบวิธีวิจัยและสถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : มปป.

พระมหาเสน่ห์ ไชยสุภา. (2552). **การศึกษาและการพัฒนาการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยยึดหลักสังคหวัตถุ 4**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(สาขาจิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2557). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม**. ครั้งที่ 27

พระศรีปริยัติโมลี. (2543, เมษายน-มิถุนายน). **“ศีลธรรมของเยาวชนเริ่มที่บ้าน”**. เสปียงธรรม : 38-47.

พิศิษฐ์ ใจเที่ยง. (2552). **คำสอนพ่อเศรษฐกิจพอเพียง**. หนังสือเฉลิมพระเกียรติเฉลิมฉลองพระชนมายุ 82 พรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2552. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา สถาบันบันลือธรรม.

ลูกน้ำ แมลงภู. (2551). **การแสดงผลฐานความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะการอยู่ร่วมกัน**

ในสังคมอย่างสันติ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(สาขาการวัดผลทางการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ.(2543).**การวัดด้านจิตพิสัย.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วศิน อินทสระ. (2555). **ธรรมเพื่อครองใจคนและเพื่อความสำเร็จในชีวิต.** ฉบับธรรมทาน

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2550) **การวิจัยการศึกษาด้านปฐมวัย.** เอกสารประกอบการสอน ECED 901.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สุรางค์ คุ้มตระกูล. (2548). **จิตวิทยาการศึกษา.**กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อดิสร จันทรสุษ. (2549). **รายงานการวิจัยเรื่อง การปลูกฝังคุณธรรมในเด็กปฐมวัยผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ของ**
แกนนำโรงเรียนวิถีพุทธ. พลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.

อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. (2553). **คุณธรรมนำความรู้ ฉบับปรับปรุงใหม่.** กรุงเทพฯ: พรีเมียด.

Allen, Mary J.; & Yen, Wendy M. (1979). **Introduction to Measurement Theory.** California Wadsworth.

Bandura, A. (1963). **Principles of behavior modification.** New York: Holt, Rinehart and Winston.

Kohlberg, Law rencn. (1969). "The child as a Moral Philo Sopher," in Resding in Education Psychlogy Today.

P.37- 43. California: CRM Books.

Gable, Robert K. (1986). **Instrument in the Affective Domain.** Boston: Klnwer-Nijhoff.

Gronlund, Norman E.(1976). **Measurement and Evaluation in Teaching.** 3rd ed. New York: Macmillan.

Nunnally, J. C. (1967). **Psychometric Theory.** New York: Mc Graw-Hill.

Sirima Pinyoanuntapong, (2013). **A Model for Promoting the Development of Basic Dharma Traits in Preschool Children.** Asia-Pacific journal of Research in Early Childhood Education. September 7(3), pp. 45-67.

_____ (2013). **The Development of Thai Early Childhood Education Curriculum to Promote**

Desirable Characteristics of Preschool Children. Procedia-Social and Behavioral Sciences 88 (2013). 321-327.